

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE LETONYA CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ARASINDA DENİZCİLİK ANLAŞMASININ
ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA
DAİR KANUN**

(Resmi Gazete ile yayımı: 20.1.2004 Sayı: 25352)

Kanun No
5054

Kabul Tarihi
14.1.2004

MADDE 1. - 4 Haziran 1997 tarihinde Riga'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Letonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşması"nın onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2. - Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. - Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
İLE
LETONYA CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
ARASINDA
DENİZCİLİK ANLAŞMASI**

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Letonya Cumhuriyeti Hükümeti bundan sonra **Âkit Taraflar** olarak adlandırılacaktır.

Âkit Taraflar arasındaki ilişkileri geliştirmeyi arzu ederek,

Denizcilik alanında karşılıklı ilişkilerin önemini kabul ederek,

Deniz taşımacılığı serbestisi ve bu alanda uluslararası işbirliğini mümkün olduğu ölçüde güçlendirmeyi gözönünde tutarak aralarındaki ilişkileri uyumlu bir şekilde geliştirmeyi,

Eşitlik, karşılıklı yarar ilkelerine uygun olarak,

aşağıdaki hususlarda mutabık kalmışlardır :

Madde 1

Amaç

İşbu Anlaşmanın amacı :

- Denizcilik ilişkilerini düzenlemek ve geliştirmek;
- En iyi ticari seyrüsefer koordinasyonunun sağlanması, denizde güvenliğin geliştirilmesi;
- Deniz taşımacılığının doğal gelişmesine zarar verecek önlemlerden kaçınılması;
- Genel anlamda ticari ve iktisadi ilişkilerin gelişmesine katkıda bulunulması;
- Gemi inşa ve onarım alanında işbirliğinin teşvik edilmesidir.

Madde 2

Tanımlar

İşbu Anlaşma'nın amaçlarına uygun olarak :

1. "Âkit Taraf Gemisi" terimi, bir tarafın ulusal mevzuatı uyarınca gemicilik kayıtlarında tescil edilmiş olan ve bayrağını taşıyan, münhasıran ticari amaçla kullanılan tüm denizde seyreden gemiler anlamına gelmekte olup, savaş gemilerini ve onlara tabi yardımcı gemileri ve ticari amaçlar dışında tasarlanan ve/veya kullanılan diğer kamu gemilerini balıkçı gemilerini ve fabrika gemilerini kapsamaz.

5054

14.1.2004

2. "Mürettebat Üyesi" terimi, mürettebat listesine dahil olan ve işbu Anlaşmanın 6 ncı maddesinde belirtilen gemi adamı belgesine sahip olan ve esasen gemide çalışma veya hizmet vermek amacıyla istihdam edilen geminin kaptanı veya herhangi bir kişi anlamına gelir.

3. "Âkit Taraf İşletmesi" terimi, Âkit Tarafın sınırları dahilinde, onun ulusal mevzuatına uygun olarak kayıtlı olan gemicilik şirketi, şube veya acentasını içeren herhangi bir işletme anlamındadır.

4. "Âkit Taraf Yetkili Makamı" terimi, Türkiye Cumhuriyeti tarafında Başbakanlık Denizcilik Müsteşarlığı veya onun yetkilendirdiği kurum, Letonya Cumhuriyeti tarafında Ulaştırma Bakanlığı veya onun yetkilendirdiği kurum anlamındadır.

Madde 3

Uygulama Alanı

1. İşbu Anlaşma uluslararası kurallar ve ulusal mevzuata uygun olarak, Türkiye Cumhuriyeti yönünden Türkiye Cumhuriyeti sınırları, Letonya Cumhuriyeti yönünden Letonya Cumhuriyeti sınırları dahilinde uygulanacaktır.

2. İşbu Anlaşmanın hükümleri, Türkiye Cumhuriyeti ile Letonya Cumhuriyeti arasında ve/veya üçüncü ülkelerden ve üçüncü ülkelere yapılan uluslararası deniz taşımacılığına uygulanacaktır.

3. Bununla birlikte, işbu Anlaşmanın hükümleri ulusal mevzuatın gerektirdiği aşağıdaki hususları etkilemez :

a. Yabancı gemilere açık olmayan limanlara;

b. Kabotaj ve Âkit Taraflardan herbirinin mevzuatı ile saklı tutulan faaliyetlere, özellikle liman hizmetleri hükümlerine, romörkaj, kılavuzluk, kurtarma ve denizde yardım, Âkit Tarafların herbirinin karasularında yapılan balıkçılık faaliyetlerine ve içsu yolu taşımacılığına;

c. Yabancıların giriş ve kalışlarına uygulanmayacaktır.

Madde 4

Gemilere Uygulanacak Muamele

1. Âkit Taraflardan herbiri uluslararası ticarete ve seyrüsefere açık limanlarında diğer Âkit Taraf gemilerine limana serbestçe giriş ve kullanma, yolcuların, mürettebatın, yükün ve gemilerin, gemicilik ve ticari faaliyetleri ile ilgili hizmetlere ilişkin olarak kendi gemilerine tanıdığı imkanların aynısını yapmayı taahhüt eder. Özellikle, bu işlemler, kılavuzluk ve sığınma imkanı dahil olmak üzere, rıhtıma yanaşma, yükleme ve boşaltma imkanları ve liman hizmetlerini kapsar.

2. Âkit Taraflardan herbiri, diğer tarafın gemilerine yürürlükte, bulunan liman tarifelerinde yer alan, gümrük işlemleri, liman tarife ve ücretleri konusunda ayırım gözetmeyen bir muamele yapılması hususunu taahhüt eder.

3. Âkit Taraflar, ulusal mevzuatları çerçevesinde, deniz trafiğinin kolaylaştırılması ve hızlandırılması ile gemilerin gereksiz yere gecikmelerini önlemek ve limanlarda gerekli gümrük ve diğer işlemleri mümkün olduğu ölçüde hızlandırmak ve basitleştirmek için tedbirleri alırlar.

Madde 5

Gemilerin Belgeleri

1. Âkit Taraflardan herbiri, diğer Âkit Tarafın yetkili makamları tarafından kendi ulusal mevzuatına uygun olarak düzenlenmiş olup, diğer Âkit Taraf gemilerinde bulunan belgelerde belirtilen gemilerin tabiyetini tanıyacaklardır.

2. Âkit Taraflar, ilgili uluslararası Sözleşmelere uygun olarak, her iki Âkit Taraf yetkili makamları tarafından verilen veya Âkit Taraflardan biri tarafından tanınan ve diğer Âkit Tarafın itiraz görmeyen tonaj sertifikalarını ve diğer belgeleri, ilgili gemilerin ölçümünü yeniden yapmaksızın karşılıklı olarak tanıyacaklardır. Bütün liman ücret ve harcamaları bu belgelere göre tahsil edilecektir.

Madde 6

Mürettebat Üyesi Belgeleri

1. Âkit Taraflar, diğer Âkit Tarafın yetkili makamları tarafından verilmiş olan gemi adamı kimlik belgelerini tanıyacaklardır.

5054

14.1.2004

2. İşbu Anlaşma'nın bu maddesinin 1 inci paragrafında bahsedilen gemi adamı kimlik belgeleri :

- a. Türkiye Cumhuriyeti gemilerindeki mürettebat üyeleri için : "Gemi Adamı Cüzdanı" (Seaman's Identity Card);
- b. Letonya Cumhuriyeti gemilerindeki mürettebat üyeleri için : "Latvijas Jūrnieka Gramatīna" (Seaman's Discharge Book).

Madde 7

Mürettebat Üyelerinin Kalma Hakkı

1. Gemiler diğer Âkit Tarafın limanlarına varış ve ayrılışlarında gümrük, göç ve diğer kamu otoritelerince istenen işlemlere uyacaklardır.

2. Âkit Taraflardan birinin gemisinin diğer Âkit Tarafın limanında kaldığı süre içerisinde, geminin mürettebat üyeleri gemi kaptanının liman devletinin ulusal mevzuatına uygun olarak ilgili otoritelere mürettebat listesini sunmuş olması ve otoritelerin mürettebatın kalış iznini vermesi şartıyla vize almaksızın liman devleti sınırları içerisinde geçici olarak konaklamak amacıyla karaya çıkabilirler. Karaya çıkış ve gemiye dönüşlerde bu kişiler düzenleyici kontrollere uyacaklardır.

Madde 8

Mürettebat Üyelerinin Transit Geçiş Hakları

1. Mürettebat üyeleri, ulaşım aracına bakılmaksızın, kendi gemisine katılmak, işi bıraktıktan sonra kendi ülkesine dönmek veya başka bir amaçla seyahat etmek için diğer Âkit Tarafın yetkili makamlarından izin almak şartıyla Âkit Taraf sınırlarından giriş, çıkış ve geçiş yapma hakkına sahiptir. Yetkili makamlar bu izni en kısa zamanda ancak on gündün geç olmamak kaydıyla verecektir.

2. İşbu Anlaşma'nın 6 ncı maddesinde belirtilen Gemi Adamı Kimlik Belgesine sahip ancak Âkit Taraflardan birinin tabiiyetinde bulunmayan şahıslara kimlik belgelerini veren Âkit Tarafın kendi ülkesine kabulü konusunda taahhüt etmesi kaydıyla 7 nci maddenin 1 inci paragrafında ve bu maddenin 1 inci paragrafında bahsi geçen izin verilecektir.

3. Bir mürettebat üyesinin diğer Âkit Tarafın hudutları içerisinde kalışı kaza, hastalık veya ilgili makamlarca yasal olarak kabul edilen herhangi bir sebepten dolayı uzarsa, bu kalış ilgili makamlar tarafından yazılı bir kanıt sunulmak kaydıyla istenen süre için uzatılacaktır.

4. Âkit Taraflar, yukarıda sözü edilen gemi adamı kimlik belgesine sahip olan, ancak sakıncalı kabul edilen kişilerin kendi ülkelerine girişlerini reddetme hakkını saklı tutarlar.

Madde 9

Denizdeki Kazalar

1. Âkit Taraflardan herbirinin gemisi diğer Âkit Tarafın karasularında, içsularında veya limanlarında deniz kazasına karışır veya herhangi bir tehlikeyle karşılaşırsa diğer Âkit Taraf tehlike içindeki gemi, yolcu, mürettebat üyelerine ve yüke gerekli bütün yardım ve ilgiyi gösterecek ve Âkit Tarafın ilgili makamlarına kazayı gecikmeden bildirecektir. Bütün masraflar kazanın vuku bulduğu Âkit Tarafın ulusal mevzuatına uygun olarak ödenecektir.

2. Kazaya uğrayan Âkit Taraflardan birinin gemisindeki yükün, yüklendiği veya taşındığı üçüncü ülkeye gidene kadar diğer Âkit Tarafın ülkesinde geçici olarak boşaltılmasına ve depolanmasına ihtiyaç duyulduğu takdirde, sözkonusu Âkit Taraf bu işlevi kolaylaştıracak ve yük bütün gümrük rüsum ücret ve vergilerden muaf tutulacaktır.

Madde 10

Adli Kovuşturma

1. Âkit Taraflardan herbirinin Gemi ve Mürettebat üyeleri diğer Âkit Tarafın karasularında, içsularında ve limanlarında kaldıkları süre içerisinde, o Âkit Tarafın ilgili mevzuatına uyacaklardır. Her Âkit Tarafın ilgili makamları, diğer Âkit Taraf gemilerine her iki tarafı bağlayan uluslararası kurallarda ve antlaşmalarda açıkça belirtilen haller dışında adli kovuşturma uygulamayacak veya işçilerine müdahale etmeyecektir.

5054

14.1.2004

2. Âkit Taraflardan birinin gemisinin mürettebatından bir üye diğer Âkit Tarafın karasularında gemide suç işlerse, geminin bulunduğu Âkit Tarafın ilgili makamları aşağıdaki durumlar hariç olmak üzere gemi kaptanının veya bayrak devletinin yetkili diplomatı veya konsolosluk memurunun rızası olmaksızın bu kişi hakkında adli kovuşturma yapmayacaklardır :

- a. Suçun sonuçları geminin bulunduğu ülkeyi etkiliyorsa;
- b. Karasularındaki düzene veya o ülkenin barışına zarar veren türden bir suç ise;
- c. O ülkenin kanunlarına göre suç ciddi bir suç ise;
- d. Suç o geminin mürettebat üyesi olmayan bir kişiye karşı işlenmişse;
- e. Suç kovuşturmasının kanunen yasak olan uyuşturucu ve psikotrop maddelerin trafiği ile ilgili olması halinde.

3. Bu maddenin 2 nci paragrafı hükümleri her iki Âkit Tarafın ulusal mevzuatı uyarınca içsuyollarını terketmesini müteakip karasularında seyreden yabancı bir gemide tutuklama veya soruşturma amacıyla önlemler alma hakkını etkilemez.

Madde 11

Deniz Taşımacılığının ve Bilgi Değişiminin Geliştirilmesi

Âkit Taraflar :

- a. Karşılıklı yarar anlayışıyla ve bu alandaki her türlü zorluğun ortadan kaldırılması amacıyla deniz taşımacılığının gelişmesine katkıda bulunacak;
- b. Gemicilik alanında ortak girişimlerde bulunulması ve aynı zamanda teknoloji ve bilgi değişimini kolaylaştıracak;
- c. Her iki Âkit Taraf şirketlerinin etkin toplu ulaşım hizmetleri (çok yönlü ulaşım hizmetleri) alanında ortak yatırım yapma serbestisine sahip olmasına;
- d. Her iki Âkit Taraf, Âkit Tarafların şirketleri tarafından uluslararası deniz ulaşım hizmetleri sağlamak için, gemi hareketlerini içeren türler arası faaliyetler dahil, üstlenilen faaliyetlerde, diğer Âkit Taraf şirketlerinin, kendi ülkesinde diğer herhangi üçüncü ülke şirketlerine tanınandan daha az avantajlı olmamak üzere, kuruluş ve işletme şartları altında ticari varlıklarına izin verecektir.

Madde 12

Vergilendirme

1. Âkit Taraflardan herhangi birine ait gemi donatanı veya gemiyi kiralayanın uluslararası deniz taşımacılığından sağladığı gelir ve kâr, sadece kendi ülkesinde vergilendirmeye tabi tutulacaktır.
2. 1 inci paragrafın hükümleri bir havuza iştirakten, ortak veya uluslararası faaliyet gösteren işletmelerden elde edilecek gelir ve kârlara da uygulanacaktır.
3. Âkit Taraflardan herhangi birinin donatanı uluslararası deniz taşımacılığında işlettiği gemisini veya taşınabilir menkulunu bir başkasına devrettiğinde, bundan doğan kazancı sadece o Âkit Tarafın ülkesinde vergilendirilecektir.
4. Âkit Taraflardan herhangi birinin müteşebbisi tarafından uluslararası deniz taşımacılığında işletilen ve taşınabilir menkuller ile ilgili gemilerine ait sermaye sadece o Âkit Tarafın ülkesinde vergilendirilecektir.

Madde 13

Gelirlerin Transferi

1. Âkit Taraflar karşılıklı olarak diğer Âkit Tarafların şirketlerine, bu şirketler kredi verenlere karşı yükümlülüklerini yerine getirdikten sonra, yatırımlarını ve onların getirilerini şirket tarafından tayin edilen bir ülkeden veya ülkeye karşılıklı olarak konvertibl döviz halinde transfer hakkı tanıyacaktır.
2. Âkit Taraflar bu maddenin 1 inci paragrafında belirtilen transferlerin düzenli ve akıcı bir şekilde yapılması olasılığını sağlayacaktır. Bu transferlere banka masrafları dışında ücret uygulanmayacaktır.

Madde 14

Ortak Komite

1. İşbu Anlaşmanın uygulanması ve yorumlanması ile ilgili tüm hususlar; Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti adına, Başbakanlık Denizcilik Müsteşarlığı tarafından;

5054

14.1.2004

Letonya Cumhuriyeti Hükümeti adına, Letonya Cumhuriyeti Ulaştırma ve Haberleşme Bakanlığı tarafından düzenlenecektir.

2. Âkit Taraflar bu maddenin 1 inci Paragrafında belirtilen amaçlarla bir Ortak Komite kuracaklardır.

3. Ortak Komite, Âkit Taraflardan birinin teklifi üzerine ve bu teklifin diğer Âkit Tarafa iletilmesinden en geç 3 ay sonra toplanacak ve Âkit Tarafların denizcilik sektörü temsilcilerini de bu toplantılardan herhangi birine davet edebilecek yetkili makamlarının temsilcilerinden oluşacaktır. Toplantının yeri ve Ortak Komitenin işleyişi Âkit Tarafların yetkili makamlarının anlaşmaları sonucu belirlenecektir.

4. Ortak Komite, Komite'ye sunulan münferit konuları tartışmak ve uygun tavsiyelerde bulunmak üzere Çalışma Grupları tesis edebilir.

Madde 15

Uluslararası Anlaşmalar

İşbu Anlaşmanın hiçbir hükmü Âkit Taraflarca sonuçlandırılan diğer Uluslararası Anlaşmalardan doğan hak ve yükümlülüklerine halel getirmeyecektir.

Madde 16

İhtilafların Çözümü

İşbu Anlaşmanın uygulanmasından veya yorumlanmasından ortaya çıkabilecek anlaşmazlık ve ihtilaflar Ortak Komite tarafından çözümlenecektir. Ortak Komite her iki tarafça kabul edilecek bir çözüme ulaşamadığı takdirde, ihtilafı konu diplomatik kanallardan çözülecektir.

Madde 17

Anlaşmanın Yürürlüğe Girişi

1. İşbu Anlaşma Âkit Tarafların ulusal mevzuatlarına göre onaylanacak veya kabul edilecektir.

2. İşbu Anlaşma aksi kabul edilmedikçe Âkit Tarafların onay belgelerini diplomatik kanallardan birbirlerine iletmelerinden sonra yürürlüğe girecektir.

3. İşbu Anlaşma Âkit Tarafların ortak mutabakatı ile değiştirilebilecek ve yapılan değişiklikler İşbu Anlaşmanın ayrılmaz parçası olarak kabul edilecektir.

Madde 18

Anlaşmanın Feshi

İşbu Anlaşma süresiz olarak yürürlükte kalacaktır, ancak Âkit Taraflardan her biri İşbu Anlaşmayı diğer Âkit Tarafa diplomatik kanallardan yazılı bildirimde bulunmak suretiyle fesh edebilir. İşbu Anlaşmanın feshi yazılı bildirim diğer Âkit Tarafça alındığı tarihten altı ay sonra geçerlilik kazanacaktır.

Bu inançla, Hükümetleri tarafından tam yetkili kılınan aşağıda imzaları bulunan temsilciler İşbu Anlaşmayı imzalamışlardır.

Bu Anlaşma, Türkçe, Letonca ve İngilizce dillerinde üç metin aynı derecede geçerli olmak üzere ikişer nüsha olarak düzenlenmiştir. Yorumlanmadan olabilecek herhangi bir ihtilafta İngilizce metin geçerli olacaktır.

Riga'da 4 Haziran 1997 tarihinde imzalanmıştır.

Türkiye Cumhuriyeti
Hükümeti Adına
(İmza)

Letonya Cumhuriyeti
Hükümeti Adına
(İmza)

BU KANUNA AİT TUTANAKLAR

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Cilt	Birleşim	Sayfa
3	24	205
32	25	170
38	42	62:63, 299:322

I- Gerekçeli 294 S. Sayılı Basmayazı Türkiye Büyük Millet Meclisinin 42 inci Birleşim tutanağına bağlıdır.

II- Bu Kanunu; Türkiye Büyük Millet Meclisinin Tali Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm, Esas Dışişleri Komisyonları görüşmüştür.

III- Esas No. : 1/380